

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr. za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świętecz-
ne 25 proc. drzew. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuku-
jących pracy 5 gr. za
wyraz. Najtaniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-83; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELĄDZ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Zmiany personalne na wyższych stanowiskach państwowych.

NOWY WICEMINISTER. — P. JAN PIŁSUDSKI WICEPREZESEM BANKU POLSKIEGO. — ZMIANY NA STANOWISKACH WOJEWODÓW.

WARSZAWA, 8. 9. (wl.) W związku z powrotem do Warszawy prezydenta Rzplitej, zaszyły dziś dalsze zmiany personalne na wyższych stanowiskach państwowych.

Pan prezydent mianował Tadeusza Lechnickiego, szefa biura ekonomicznego prezesa rady ministrów — podsekretarzem stanu przydzium rady ministrów.

Tadeusz Lechnowski, b. pułkownik artylerji W. P., pochodzi z Lubelszczyzny, ze znanej rodziny ziemianńskiej.

Przed objęciem stanowiska szefa biura ekonomicznego prezesa rady ministrów plk. Lechnicki sprawował obowiązki radcy wydziału zachodniego ministerjum spraw zagranicznych.

B. minister skarbu Jan Piłsudski mianowany został wiceprezesa banku polskiego, które to stanowisko nieobsadzone było blisko od 3 lat, od czasu ustąpienia wiceprezesa Młynarskiego.

Dzisiaj również podpisane zostały nowe nominacje w sądownictwie.

Wiceprezes sądu apelacyjnego Orłowski mianowany został prezesem sądu apelacyjnego, na miejsce s. p. prezesa Dutkiewicza; wiceprezes s. a. Fleszyński został sędzią sądu najwyższego; prezes sądu okręgowego w Piotrkowie E. Rudnicki mianowany został wiceprezesem sądu apelacyjnego.

W resorcie ministerjum spraw zagranicznych b. komisarz generalny w Gdańsku Strasburger przeniesiony został na emeryturę.

P. prezydent podpisał także nominację dotychczasowego wojewody nowogrodzkiego Wacława Biernackiego na

stanowisko wojewody poleskiego.

Jednocześnie dotychczasowy kurator okręgu szkolnego we Lwowie Świdorski mianowany został wojewodą nowogrodz-

kim.

Dotychczasowy wojewoda poleski p. Krahelski przechodzi w stan spoczynku.

Akcja przeciwko wygórowanym cenom artykułów przemysłowych.

WARSZAWA, 8. 9. (wl.) Dowiadujemy się, że na jesieni proklamowana ma być przez organizacje rolnicze wielka akcja w całym kraju za zniżką artykułów przemysłowych.

Kartele utrzymują celowo na wysokim poziomie ceny artykułów przemy-

słowych, będące w niewspółmiernym stosunku do niskich cen produktów rolnych.

„Krucjata“ przeciwko sztywnym cenom kartelowym odbędzie się w porozumieniu z rządem.

Hitler o sobie, prez. Hindenburgu i wyroku bytomskim.

BERLIN, 8. 9. Hitler wygłosił w Monachjum namiętne i pełne sprzeczności przemówienie polityczne, atakujące obecny system rządzenia w Niemczech.

„Przeciwko narodowym socjalistom — mówił Hitler — sprzysięgła się mafia żydów i starych ekscelencji z Herrenklubu, ale i to nie przeszkodzi nam w pochwytceniu władzy. Grożą nam rozwiązania Reichstagu i tego się nie ulekniemy“.

W dalszej części swego przemówienia Hitler oświadczył, że jeśli nie będzie możliwe ujęcie władzy samodzielnej, to narodowi socjaliści gotowi są rządzić chwilowo wspólnie z innymi

stronnictwami. Obóz narodowo - socjalistyczny na legalnej drodze ujmie władzę i w sposób legalny zmieni konstytucję. W końcu przemówienia zaatakował Hitler prezydenta Hindenburga.

„Mój wielki przeciwnik — mówił — liczy 85 lat, a ja tylko 43. Jestem zupełnie zdrowy i wierzę, że Opatrzność powoła mnie do wielkich zadań. Gdy ja osiągnę 85 rok, Hindenburga już nie będzie“.

Przechodząc do wydarzeń bytomskich, Hitler powiedział, że w państwie narodowo - socjalistycznym nigdy nie mogłoby dojść do tego, aby pięciu Niemców było skazanych z powodu jednego Polaka.

Nie można wprowadzić w życie pięknych planów sowieckich na papierze.

RYGA, 8. 9. Wielkie fabryki traktorów w Sowietach w ostatnim czasie prawie zupełnie wstrzymały produkcję traktorów.

Fabryka traktorów w Charkowie w ciągu ostatnich dwóch tygodni wyprodukowała zaledwie 20 traktorów. Na składach fabryki leży bez żadnego użytku około 1400 traktorów, które nie mogą być uruchomione wskutek braku

niezbędnych części.

W Stalingradzie nagromadziło się 2000 traktorów, które również nie mogą być użyte wobec braku radiatorów.

„Prawda“ donosi, że wskutek tego stanu rzeczy zastosowanie traktorów w rolnictwie, nie może być dokonane w rozmiarach przewidzianych przez pięcioletni plan gospodarczy.

Tajemniczy wybuch w pociągu pod Kłajpedą.

KOWNO, 8. 9. W pociągu Kłajpeda — Wirballe wydarzył się silny wybuch, wskutek którego zginął kierownik pociągu.

Policja kryminalna jest zdania, że ma się tu do czynienia z zamachem na tle zemsty osobistej. Kierownik po-

ciągu otrzymał na dworcu w Kownie pakunek, który miał otworzyć dopiero wtedy, gdy pociąg będzie w ruchu.

Podczas odpakowywania zawiniątka wybuchła jego zawartość. Kierownik pociągu został rozszarpany na strzępy, wagon poważnie uszkodzony.

Aresztowanie milionera współnika bandytów

CHICAGO, 8. 9. Wielką sensację wywołało tutaj, aresztowanie znanego magnata browarnianego wielokrotnego milionera Franka Pakera z Montrealu pod zarzutem współdziałania w szerszym napadzie na towarzystwo stałowe „Coch Company“, w czasie którego łupem bandytów padło, jak już podawaliśmy, milion dolarów.

Parker jest człowiekiem o podejrzanej

wartości moralnej i ma już szereg spraw na sumieniu, tembardziej, że był on przyjacielem Al Capone.

W czasie aresztowania oświadczył Parker, iż z napadem tym niema nic wspólnego i posiada dziesięćmilionowy majątek w dolarach, wobec czego nie ma potrzeby zdobywania pieniędzy tą drogą.

ODWOŁANIE DRUGIEGO KONCERTU CHÓRU SYKSTYŃSKIEGO W CZĘSTOCHOWIE.

CZĘSTOCHOWA, 8. 9. (wl.)

Pomimo dość znacznej frekwencji publiczności na pierwszym koncercie w katedrze, na który przybyło zgóraj 1000 osób, koncert czwartkowy został odwołany, gdyż frekwencja taka nie pokrywa znacznych kosztów urządzenia koncertu.

Chór sykstyński wyjechał wczoraj do Warszawy, gdzie wystąpi z koncertem w filharmonji, a następnie uda się do Katowic i Krakowa.

— o —

SZEF SZTABU ST. ZJEDNOCZONYCH W RÓWNEM.

RÓWNE, 8. 9. (PAT.) Dziś w godzinach porannych przybył do Równego szef sztabu armji Stanów Zjednoczonych generał Mac Arthur w otoczeniu polskiej generalicji i attache wojskowych państw obcych celem wzięcia udziału w manewrach w okolicach Równego.

— o —

POR. ŻWIRKO NA MEETINGU W PRADZE.

WARSZAWA, 8. 9.

W niedzielę, dnia 11 bm. odbędzie się w Pradze wielki międzynarodowy meeting lotniczy, połączony ze zlotem gwiazdzistym gości zagranicznych.

W meetingu tym wzięcie również udział lotnictwa polskie. Do Pragi polecą pięciu znakomitych pilotów na czele ze zwycięzcą „Challenge'u“ por. Franciszkiem Żwirko.

Por. Żwirko uda się do Pragi na tym samym aparacie R. W. D. 6, na którym odniósł zwycięstwo w tegorocznym raidzie dookoła Europy. Pozostali lotnicy polscy pilotować będą również dwa aparaty challenge'owe P. Z. L. 19, oraz płatowiec R. W. D. 4 i R. W. D. 2.

— o —

PIJANY ŁAWNIK SĄDU WYRZUCONY Z SALI.

KRÓLEWIEC, 8. 9. (PAT.) W sali sądu karnego w Królewcu zaszedł niecodzienny wypadek. Jeden z ławników hr. von der Groeben przybył na rozprawę w stanie nietrzeźwym, co początkowo nie było przez nikogo zauważone. Skoro przewodniczący stwierdził, że hr. Groeben zachowuje się nieodpowiednio, przerwał rozprawę, odebrał mu prawo piastowania urzędu ławnika i skazał na karę porządkową w wysokości 400 marek oraz kazał go wyprowadzić z sali. W Królewcu wypadek wywołał zrozumiałe wrażenie.

— o —

HEINE MEDINA NA ŚLĄSKU NIE-MIECKIM.

WROCLAW, 8. 9. (PAT.) W stolicy dolnośląskiego zagłębia węglowego w Wałbrzychu (Waldenburg) zamknięto wszystkie szkoły z powodu pojawienia się wśród dzieci choroby Heine Medina. Dotychczas stwierdzono 20 zachorowań.

— o —

SKARBY CESARSKIE CHIŃSKIE.

PARYŻ, 8. 9. Marszałek Czang-Tsue Liang sprzedał antykwaryszom amerykańskim skarby muzeum pekińskiego na pokrycie olbrzymich wydatków związanych z rekrutacją ochotników, skarby zaś pałacu cesarskiego wysłał do Szanghaju, gdzie również mają być rozsprzedane amerykańskiemu.

Zniżyć ceny kartelowe!

W tej największej może w dziejach świata wojnie gospodarczej, jakiej jesteśmy świadkami, stosują państwa i społeczeństwa — zgodnie zresztą z teorią wojen wogóle — zarówno środki zaczepne jak i obronne.

A jeśli bliżej przyjrzymy się tym ostatnim, t. j. sposobom obronnym, ujrzymy dwie główne metody. Jedną polega na ułatwieniu masom ludności przetrwania kryzysu np. przez inflację, zwielokrotnienie środków obiegowych pieniędzy. Druga metoda natomiast starannie unika tego niebezpiecznego sposobu zaradzenia ciasnocie pieniądza, chcąc w zgoła inny sposób uodpornić społeczeństwo od następstw kryzysu, a mianowicie przez obniżenie stopy życiowej na czas przesileniowy.

Pierwszą metodą zastosowała np. Anglja, następstwem było zachwianie się waluty. Drugą metodę od chwili, gdy poczęły się ujawniać skutki światowego kryzysu, począł konsekwentnie stosować rząd polski. Zrozumiał on trafnie, że najważniejszą przesłanką naszej taktyki obronnej musi być: stałość waluty, niedopuszczenie do narastania deficytu budżetowego, ustalenie zarówno dla gospodarki państwowej, jak i prywatnej takiej stopy życiowej, aby za wszelką cenę uniknąć można groźnych wstrząsów, jakie dotknęły państwa, które o oszczędnościach pomyślały dopiero wówczas, gdy wpadły w olbrzymie kłopoty finansowe.

Zasada wydawania tylko tyle, ile się ma faktycznego dochodu — zastosowana w gospodarce państwowej, przyniosła też — nas bardzo podatnie następstwa.

Tę samą zasadę polecił rząd obecny stosować swym obywatelom w rozlicznych enuncjacjach, z jakimi kilkakrotnie apelował do społeczeństwa. Premier Prystor z trybuny sejmowej dobitnie niedwuznacznie to zasadnicze stanowisko podkreślił. Mówił, że zarówno państwo, jako organizm gospodarczy, jak i każdy z osobna obywatel musi zeskromnieć na czas kryzysu w wydatkowaniu pieniędzy, musi obniżyć stopę życiową. Jest to „conditio sine qua non“ przetrwania kryzysu.

Apel ten znalazł — przyznać trzeba — wielkie zrozumienie w społeczeństwie. Zarówno urzędnik, jak i robotnik, ludzie wolnych zawodów jak i warstw rzemieślniczych, zrozumieli dobrze, że w dobie kureczenia się dochodów (obniżki płac, zmniejszonej siły nabywczej mas i t. d.) „ściągnięcie pasa“, ściśle obliczanie z ołówkiem w ręku każdej możliwości wydatków pieniędzy, ograniczenie się w zbędnych wydatkach — jest jedyną rękojmnią równowagi w budżecie rodzinnym czy osobistym, tak jak jest nią w budżecie państwowym.

Ale przeprowadzenie tej koncepcji uzależnione jest od jednego warunku: aby działanie tej zasady było nietylko sprawiedliwe, lecz również i — powszechne.

Nie może być tak, by jedni obniżali swą stopę życiową, a drudzy o tej ewolucji gospodarczej ani słyszeć nie chcieli. By jedni odmawiali

sobie wielu rzeczy, drudzy za artykuły niezbędnej potrzeby „darli skórę“, jakgdyby masa rozporządzała wciąż temi samymi dochodami, co dawniej.

Ta dysproporcja zachodzi właśnie u nas — i ona może jest najważniejszym hamulcem w realizo-

waniu tych obronnych, przeciwnych zasad, które ustalił rząd obecny.

Kartele mają zamknięte oczy. Właściwie dają sobie pozory, jakoby nie widziały co się wokół dzieje. Udają ślepych i głuchych.

Nie widzą i nie słyszą. Nie wie-

Czy Europa przeniesie się do Afryki?!

Na łamach prasy zagranicznej coraz częściej pisze się o wielkich możliwościach, jakie przedstawia Afryka dla Europejczyków, a nawet łączy się sprawę ekspansji europejskiej do Afryki z zagadnieniem kryzysu gospodarczego. Bertil Nyström, dyrektor rady społecznej w Sztokholmie, nie tak dawno ogłosił drukiem swój sensacyjny projekt przesiedlenia bezrobotnych na bezludzia Azji, Ameryki Południowej, a zwłaszcza Afryki, która liczy przeciętnie 5 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy, podczas gdy w Europie na tę samą przestrzeń przypada 46 mieszkańców.

W związku z ekspansją europejską do Afryki, czasopismo paryskie „La vie financiere“ przypomina, iż z wyjątkiem żelaza, węgla i fosfatów wszystkie europejskie złoża mineralne są na wyczerpaniu i za lat 80 świecić będą pustkami. Zachodzi przeto potrzeba szukania nowych pokładów w miejscach niewydziedziczonych dotychczas, a przedewszystkiem w Afryce.

Liczba Europejczyków, zamieszkujących Afrykę, wynosi ogółem 3.700.000 osób, z czego 3.400.000 przypada na Afrykę Północną, a zaledwie 300.000 na pozostałe przestrzenie czarnego lądu. Z wyjątkiem nizin, których warunki klimatyczne ciągle jeszcze stanowią niezwalczoną przeszkodę białego osadnictwa, istnieją w Afryce ogromne przestrzenie położone powyżej 1000 metrów i doskonale nadające się do zamieszkania dla Europejczyków. Do takich miejscowości zaliczyć należy przedewszystkiem kraje następujące: Uganda, Kenja, Tanganjka, Katanga, Mozambik, Rodezja i Angola. Gęstość zaludnienia tych krain wynosi od 4 do 13 czarnych na 1 kilometr kwadratowy, a znakomita gleba i nadzwyczaj zdrowotne warunki klimatyczne w nich nie u-

stępują ziemi i klimatowi najgęściej zaludnionych europejskimi osadnikami krajów Ameryki czy Australji.

Szczególne zainteresowanie „afrykańską możliwością“ wykazują Włochy. Oficjalny organ włoskiego ministerjum kolonji „Oltremare“ w nader gorących słowach zachęca czytelników do gromadnego opuszczenia Włoch i do zakładania osad szczególnie w tym kraju Afryki, który nosi nazwę Tanganjka. Jest to kraina o przestrzeni 967.000 km², a zatem przeszło półtora razy większa od Francji. Ludność Tanganjki składa się z 4.350.000 czarnych, oraz z 10.000 Europejczyków, głównie Anglików i Niemców. Mandat nad tym krajem dzierżą chwilowo Anglik, jednakże obywatelom państw należących do ligi narodów przysługują na terenie Tanganjki jednakowe prawa. Dlatego też kolonizacja tego zakątka Afryki, zapoczątkowana przez Anglików, może być jednocześnie prowadzona przez Włochy, która po pewnym czasie zażąda od Anglii mandatu, skoro tylko prześiętnie liczbą swych osadników kolonizację brytyjską.

Obok Tanganjki wymieniliśmy powyżej inne płaskowzgórza afrykańskie, które doskonale nadają się do białego osadnictwa. Kraje te, wchodzące w skład kolonji angielskich, portugalskich, belgijskich i włoskich prawie w zupełności nie są zamieszkałe przez Europejczyków, chociaż przynależą do nich, iż biała kolonizacja już się w nich rozpoczęła. Trudno odpowiedzieć na pytanie — kiedy i czy kiedykolwiek punkt ciężkości przeniesie się z Europy do Afryki. — w każdym jednak razie należy zaznaczyć raz jeszcze rosnące zainteresowanie Europejczyków różnymi narodowościami „możliwością Afryki“ jako miejsca stałego zamieszkania.

J. K

Radykalne zmiany w palestrze przynosi projekt ustawy.

Nowy statut adwokatury polskiej przebudowuje gruntownie dotychczasowy ustrój palestry.

Statut ten wprowadza tak doniosłe zmiany, że narazie trudno jest przewidzieć ich następstwa. Jedno jest pewne, że stosunki zmieniają się radykalnie.

Naczelna rada adwokacka, stanowiąca najwyższą instancję zwierzchnią, ma być w przyszłości wybierana. Narazie w ciągu pierwszych 3 lat od ogłoszenia ustawy, będzie ją mianował prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek ministra sprawiedliwości.

Przy radzie najwyższej będzie istniał sąd dyscyplinarny drugiej instancji, początkowo również z mianowania. Jeżeli skargę przeciwko adwokatowi wniesie urząd, sprawa ma być rozpatrywana przez sąd mieszany, składający się z przedstawicieli sądu najwyższego i najwyższej rady adwokackiej.

Bardzo ważne jest postanowienie o skasowaniu aplikacyj sądowych. Dotychczas każdy prawnik, po ukończeniu uniwersytetu, musiał pracować w ciągu trzech lat bezpłatnie w instytucji sądowej. Obecnie absolwent prawa będzie rozpoczynał aplikację adwokacką natychmiast po uzyskaniu dyplomu. A,

plikantura adwokacka przeciągnie się 5 lat.

Po upływie roku od rozpoczęcia aplikacji adwokackiej, młody prawnik będzie miał prawo występować w sądach grodzkich, a w czwartym roku — w sądzie okręgowym. Po ukończeniu aplikacji adwokackiej będzie mógł stawać w sądach apelacyjnym i najwyższym.

Jakież będzie skutek tej reformy? Przedewszystkiem ten, że państwo musi zaangażować liczną rzeszę płatnych pracowników sądowych, którzy zastąpią aplikantów, pracujących bezpłatnie. Drugą konsekwencją będzie ogromne utrudnienie dostępu do adwokatury.

Ponieważ trwanie aplikacji adwokackiej jest określone na lat pięć, a od wokat ma prawo zatrudniać jednego tylko aplikanta, większości młodych prawników wypadnie długo czekać na znalezienie aplikatury.

Dodajmy, że istniał zamiar wprowadzenia przepisu o doraznym karaniu adwokatów przez sąd orzekający. Szczerze ten pominięto, ponieważ przeciwko tego rodzaju planom wystąpili wszyscy adwokaci nie wyłączając samych siebie.

dzą, że dochód każdego obywatela państwa obniżył się, nie słyszą głosnych sarkau, że ten obywatel musi nadal za najniezbędniejsze artykuły, codziennego użytku płacić tak, jakby lata kryzysowe wogóle nie istniały. Zasadzie obniżenia stopy życiowej przeciwstawiają kartele zasadę sztywnych cen. Nie je nie obchodzi to, że konsument cukru czy towarów włókienniczych, żelaznych itd. ma uszczuplone dochody, że ich własny robotnik ma zmniejszoną płacę — cena ich produktów ma pozostać nietknięta.

Ten egoizm właśnie jest źródłem nieporozumień między światem pracodawczym i pracobiorczym, on to obala tezę, że jedynie obniżka stopy życiowej na całym froncie gospodarstwa państwowego i prywatnego wiedzie do przezwyciężenia następstw kryzysu.

W tej sytuacji instynkt mas podsuwa — zrozumiałe zresztą — pytanie: kto ma przeciwstawić się temu zgubnemu egoizmowi, kto ukróci go? I — rzecz znowu psychologizmie — z świadomości ma się wyłaniać naturalny jego obrońca: władza państwowa.

Bezspornie rząd i jego organy są naczelnymi regulatorami wszelkich nieporozumień, nurtujących społeczeństwo. Ale w danym wypadku zakres wpływów rządu jest dość ograniczony. Bo jedyną drogą, na którą rząd może występować to droga — przymusu. A ta jest ostatnim środkiem, gdy wszystkie inne skrewiły, środkami w nowoczesnym, demokratycznym państwie — wyjątkowym. Zresztą, te same szerokie warstwy konsumentów, ci robotnicy czy małomieszczanie, te sfery urzędnicze czy rzemieślnicze, które tu myślą o przymusie, czyżby godziły się na taki przymus, gdyby szło o ich prawa? Napewno nie.

To też drogą przymusu, jakaby rząd musiał przeciwstawić egoizmowi kartelowemu, należałoby uważać za krańcową ostateczność.

Czy jednak niema innych sposobów na złamanie tego egoizmu? Czy w samym społeczeństwie nie tkwi wielka siła, mogąca skutecznie przeciwdziałać? Czy akcja głębokiego uświadomienia mas, często mało zdających sobie sprawę z wyzysku, wobec nich stosowanego przez sobkostwo kartelowe, nie dałaby choćby częściowych, a tak pożądaných rezultatów. Czy silniejsza, niż dotychczas organizacja konsumentów nie byłaby taranem, rozwalającym opór kartelowy, nie zmusiłaby szeregu karteli do rezygnacji z polityki sztywnych cen?

Wiele zaprawdę jest na tem polu do zrobienia. Zmysł organizacyjny wskazałby z pewnością wyzyskiwanym masom trafniejsze metody walki, niż samo utyskiwanie, załamywanie rąk i nie wiodące do celu biadanie.

A sprawa zniżki cen jest palącą.
M.

„Szpicbródka” - Cichocki z dobraną kompanją na ławie oskarżonych.

Czwarty dzień procesu.

Wczorajszy, czwarty dzień rozpraw przeciw bandzie Szpicbródki rozpoczęto od wyjaśnienia oskarżonego Dąbrowskiego, montera banku polskiego, oskarżonego o rozmyślne zepsucie instalacji alarmowej oraz dostarczenie bandzie tego samego systemu aparatów sygnalizacyjnych w celu dokonania nad nimi studjów zmierzających do przeróbek.

Wyjaśnienia te nie nowego do sprawy nie wnoszą. Dąbrowski, młody człowiek, o miłej powierzchowności, sposobie bycia, znamionującym pewne wyrobienie towarzyskie, sprawa na ogół dobre wrażenie.

Opowiada o tem, jak Weiss jako rzekomy Jasiński, przedstawił mu się w Sosnowcu za prezesa związku ziemian i nawiązał z nim kontakt w sprawie zamówienia na seryjne aparaty radiowe dla okolicznego ziemianstwa.

Następnie Jasiński trafił do Dąbrowskiego w Warszawie i tłumaczył mu, że potrzebuje instalacji alarmowej dla kasy ogniotrwałej, którą ma w majątku.

Dąbrowski chętnie zajął się wyszukaniem czegoś odpowiedniego i pośredniczył w nabyciu instalacji od inż. Malickiego.

Gotowość do tej tranzakcji tłumaczył w sposób prosty:

— Inż. Malicki obiecywał mi prowizję od klientów. Oskarżony nie miał powodu podejrzewać Waisa, gdyż prezencja jego, sposób bycia, wywoływały wrażenie wręcz ujmujące.

Co do reperacji samej instalacji w Częstochowie, która na Boże Narodzenie uległa zepsuciu, oskarżony wyjaśnia, iż wyjechawszy z Warszawy przed wilją Bożego Narodzenia miał wszystkich dwie godziny czasu na dokonanie sprawdzenia, to też instalację zreperował tylko przewizorycznie.

Z dowodów rzeczowych sąd polecił wyjąć znajdującą się tam centralkę sygnalizacyjną. Jest to szafka podobna z wyglądu do aparatu radiowego.

Z OLKUSZA.

(ol) Ze straży. W Skale odbył się w niedzielę zjazd straży ochotniczych rejonu skalckiego. Poza strażą skalcką w zjeździe brały udział straże z Tarnawy, Wielmoży, Imbramowic, Sieciechowic, Przybysławic i Zadroża. Po nabożeństwie, odprawionem przez miejscowego ks. proboszcza, udekorowani zostali za wysługę 10.ciu lat pp. Jakób Srebrni, złotym medalem i Józef Mikłasiński — srebrnym medalem. Po defiladzie odbyły się b. interesujące ćwiczenia, w których I miejsce zdobyła straż z Przybysławic, II — straż z Zadroża, III — straż z Wielmoży i IV — straż z Sieciechowic. Komendantem placu był p. St. Głowacki z Zadroża, delegatem okręgu i sędzią — p. N. Kalkowski z Olkusza.

Kto wygrał na loterji? V klasa.

WARSZAWA, 7. 9.
20.000 zł. na nr. 142884
15.000 zł. na nr. 144705
10.000 zł. na nr.: 39976 63605
5.000 zł. na nr.: 91896 105062
151653.
3.000 zł. na nr.: 125104 130929
139084 141032 5790 59553.
2.000 zł. na n-ry: 96224 102872
114980 119829 122307 132100 132748
137589 143237 153481 9532 12004
52894 77265.
1.000 zł. na n-ry: 92436 93145
96058 96363 97366 99921 103814
107237 109759 123291 128289 128756
130780 132305 132672 137877 143167
145279 156485 157551 3059 4446 5593
7211 15588 23715 266685 26838 27481
31694 43462 51545 55608 66431 65379
67766 69711 71413 76421 85153.

Po otwarciu jej Dąbrowski udziela szczegółowych wyjaśnień, jaki znalazł defekt, jak go reperował.

Twierdzi przytem, że w innym stanie druty zostawił, a w innym znajdują się one obecnie. Czemu

tak jest, nie umie wytłumaczyć. Po wołuje się w każdym razie na fakt, że centralka była swego czasu zdjęta i leżała gdzieś na strychu.

Następnie badano innych oskarżonych.

Liczba pożarów się zmniejsza.

W związku z obiegającymi prasę, nie pokojącymi opinię publiczną informacjami, o rzekomym stałym wzroście liczby pożarów, należy stwierdzić, że według danych powszechnego zakładu ubezpieczeń wzajemnych, prowadzącego przymusowe ubezpieczenia nieruchomości na terenie całego państwa z wyłączeniem województw: poznańskiego, pomorskiego i Śląska, w roku bieżącym liczba pożarów, mimo upalnego lata i suszy, poważnie się zmniejszyła.

W okresie 1-go półrocza r. b. liczba pożarów wynosiła na terenie działalno

ści powszechnego zakładu ubezpieczeń wzajemnych — 7430, a liczba płonących nieruchomości — 12.600, gdy w roku poprzednim w tym samym czasie pożarów było 9.600, a płonących nieruchomości — 16.300.

W 2-gim półroczu poprawa trwa w dalszym ciągu, jak tego dowodzą cyfry za lipiec, wykazujące 2540 pożarów i 4160 płonących nieruchomości, gdy w lipcu poprzedniego roku było pożarów 3470 i 7420 płonących nieruchomości.

Smutne dzieje firmy „Manometr” w Sosnowcu.

W gronie miejscowych przemysłowców żywą dyskusję wywołała swego czasu sprawa firmy „Manometr”, mieszczącej się przy ul. Warszawskiej w Sosnowcu.

Firma ta, istniejąca od 1913 r. przechodziła różne koleje aż do ubiegłego roku, w którym pewnego poranka częściowo ją zlietowano. Dalsze losy „Manometru” i jego właściciela, p. Łańcuckiego, ujawniły się dopiero o negdaj przypadkowo na rozprawie w sądzie pracy w Sosnowcu.

Oto były właściciel firmy „Manometr” — warszaty ślusarsko-tokarskie i mechaniczne zp. z ogr. odp. — p. Łańcucki, skarżył obecnych właścicieli i niejakiego H. Strzałkowskiego o 2.500 złotych, należnych mu tytułem

pensji, jako kierownikowi technicznemu firmy „Manometr”. W imieniu pokrzywdzonego Łańcuckiego stawał adw. Koenig.

Sąd pracy sumę tę w całości zasądził, podczas rozprawy zaś wyszło na jaw, że w prokuraturze sosnowieckiej znajduje się skarga na obecnych właścicieli firmy „Manometr” o oszustwo i przywłaszczenie sobie inwentarza firmy, będącego własnością p. Łańcuckiego.

Okazało się, że obecnym właścicielem firmy „Manometr” jest p. Strzelec ki, b. nadkomisarz policji w Sosnowcu oraz p. Zbigniew Strzelecki.

Niewątpliwie tę zagadkowa i wysoce zawiła sprawę prokuratura w najbliższym czasie wyjaśni.

Siedmnastoletnia lunatyczka przez kilka nocy wędrowała po dachach.

Policja londyńska wyjaśniła obecnie sensacyjną aferę, która nawet w bogatej kronice lokalnej stolicy angielskiej mogłaby się zaliczyć do najrzadszych wypadków.

Pewna lunatyczka zniknęła z domu rodziców i przez cztery noce błądziła tak po dachach, że nie zdołano jej odkryć. Dopiero 4-tej nocy udało się policji przy pomocy straży ogniowej odnaleźć ją i ująć. O niezwykłym tem zdarzeniu dochodzą następujące wiadomości:

Lunatyczką ową jest 17-letnia Janina Ghail, córka urzędnika bankowego. Od trzech lat okazywała ona objawy ciężkiej choroby nerwowej, która jednak po wielomiesięcznym pobyciu w sanatorium, rzekomo zupełnie zniknęła. Uzdrowienie jednak było tylko pozorne, gdyż niebawem okazało się, że dziewczyna zapadła na lunatyzm. Starsza siostra Janiny, śpiąca z nią w tym samym pokoju spostrzegła pewnej nocy z bezgranicznym przerażeniem, że Janina powstała z łóżka z zamkniętymi oczyma i przez otwarte drzwi weszła na balkon. Następnie lunatyczka ze zdumiewającą szybkością poczęła się wspinać po szczymsach i rynnie, aż dotarła na dach.

Wreszcie na brzegu dachu zaczęła bardzo powoli kroczyć z rozpostartymi ramionami, nie mając widocznie całkowicie świadomości niebezpieczeństwa, w którym się znajdowała.

Od tego czasu dozorowano stale dziewczynę, a szczególnie troszczono się o to, aby w nocy nie mogła opu-

ścić pokoju. Spała ona stale w zakratowanym łóżku, które zgóry unie mogłoby wszelkie lunatyczne wycieczki. Ponadto poddano dziewczynę kuracji hipnotycznej, pod której wpływem stan zdrowia Janiny zdawał się polepszać.

Wreszcie za poradą lekarza zaprzestano wszelkich zarządzeń ochronnych i Janina znowu spała w zwyczajnym łóżku. Lecz ta swoboda okazała się przedwczesną, gdyż pewnego poranka rodzice stwierdzili, że Janina w ciągu nocy znowu znikła bez śladu...

Gdy lunatyczka ciągle jeszcze nie wracała, rodzice donieśli o tem policji, która przeszukała wszystkie sąsiednie domy, lecz bezskutecznie. Drugiego i trzeciego dnia prowadzono te poszukiwania jeszcze staranniej, lecz dopiero czwartej nocy przypadek przyszedł policji z pomocą. Pewien malarz, mieszkający w swoim atelier, obudził się w nocy wskutek jakiegoś podejrzanego szmeru. Zbliżył się ku oknu i ujrzał dziewczynę, spacerującą po dachu. Malarz znający z gazet tę sprawę, uwiadomił natychmiast policję i w krótkim czasie potem Janina znajdowała się pod opieką swej rodziny. Umieszczono ją następnie w sanatorium, gdzie ciągle jeszcze przebywa.

Trudno wytłumaczyć, w jaki sposób Janina dostała się na dach owego domu, który weale nie jest połączony z kompleksem budynków, z których jeden mieści mieszkanie rodziców lunatyczki.

ZE ŚWIATA DŹWIĘKÓW.

Wpisy uczniów do instytutu muzycznego w Katowicach (ul. Teatralna 7) i w Bielsku (Plac Smolki 4) przyjmują się codziennie i to do wszystkich klas instrumentalnych wyłącznie organów, klasy śpiewu solowego i klas teoretycznych. Rodzice dzieci urzędników państwowych uprawnieni są do zwrotu czesnego, wzgl. otrzymują znaczne zniżki. Zamiejscowi korzystają ze zniżek kolejowych.

Filharmonia Śląska. Zgłoszenia do filharmonji Śląskiej napływają codziennie, tak że w niedługim czasie będzie można przystąpić do prób. Dalszych muzyków — amatorów na wszystkich orkiestrowych instrumentach smykowych i dętych przyjmuje się codziennie w godzinach wieczorowych od godz. 18 — 19 w instytucie muzycznym w Katowicach ul. Teatralna 7.

Nowych członków czynnych do „Ogniwa” przyjmuje codziennie dyrektor chóru w instytucie muzycznym, ul. Teatralna 7 wieczorem od godz. 18 — 19.

Elżbieta Jefimecwa, znakomita śpiewaczka operowa, została pozyskana dla instytutu muzycznego w Katowicach i Bielsku, gdzie prowadzić będzie studia śpiewacze metodą włoską. Pani Jefimecwa wróciła dopiero co z Włoch, gdzie pod kierunkiem mistrzów włoskich studiowała nowoczesne metody pedagogiczne, mające we Włoszech wiekowe tradycje. Zapisy do jej klasy przyjmują sekretaryjaty instytutu muzycznego w Katowicach, Teatralna 7 i w Bielsku Plac Smolki 4.

— O —

Zycie gospodarcze.

OTWARCIE GIELDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ W KATOWICACH.

W dniu wczorajszym nastąpiło dawno oczekiwane otwarcie giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. Otwarcie miało charakter bardzo uroczyste i odbyło się przy nader licznych udziałach sfer gospodarczych, przemysłu, kupiectwa, banków, jak również reprezentantów giełd zamiejscowych, zagranicznych i krajowych, oraz izb przemysłowo-handl., rzemieślniczych i rolniczych.

Nowootwarta giełda zbożowa i towarowa będzie miała 3 maklerów, przez których będą załatwiane wszelkie operacje. Posiedzenia będą się odbywać codziennie, jednak notowania ogłaszane będą narazie raz w tygodniu we czwartki, a w najbliższych miesiącach, prawdopodobnie w piątki, 2 razy tygodniowo.

W skład rady giełdy wchodzi: prezes J. Sztwiertnia, wiceprezes: D. Mędlewski i F. Weichman. Dyrektorem giełdy zamianowany został dr. Kulezycki, sekretarzem dr. Bilger. Otwarcie giełdy, jak się dowiadujemy, odbiło się dodatniem echem wśród sfer przemysłowych i kupieckich.

— O —

GIELDA.

Warszawa, 8. 9.

Berlin 211.95
Gdańsk 173.70
Belgia 123.75
Holandia 358.50
Kopenhaga 161.00
Londyn 31.00
Nowy Jork 8.91.9
Paryż 34.97
Praga 26.41
Szwajcaria 172.50
Włochy 45.80

AKCJE I POŻYCZKI.

Warszawa, 8. 9.

3 proc. Poż. Budowlana 40.00
Dolarówka 49.00
5 proc. Poż. Konwers. 41.00
6 proc. Poż. Dolarowa 56.50
7 proc. Poż. Stabiliz. 56.50
4 proc. Poż. Inwestycyjna 101.00
Bank Polski 99.50
Warsz. Cukier 25.00
Wegiel 23.50
Lilpop 16.50
Modrzejów 4.75
Ostrowieckie 55.00
Parowozy 12.00
Starachowice 12.25
Haberbusch 59.00

REKLAMA
JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

